

JO NESBØ

DOKTOR
PROKTOR
A
VELKÁ LOUPEŽ
ZLATA

Doktor Proktor a velká loupež zlata

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

 KNIHA ZLIN

Jo Nesbø

Doktor Proktor a velká loupež zlata – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

trix

JO NESBØ

DOKTOR PROKTOR
A VELKÁ LOUPEŽ ZLATA

Copyright © Jo Nesbo 2012

Illustrations copyright © Per Dybvig 2012

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © Eva Dohnálková, 2021

ISBN tištěné verze 978-80-7662-197-8

ISBN e-knihy 978-80-7662-232-6 (1. zveřejnění, 2021) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7662-233-3 (1. zveřejnění, 2021) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7662-231-9 (1. zveřejnění, 2021) (ePDF)

JO NESBØ

DOKTOR
PROKTOR
A
VELKÁ LOUPEŽ
ZLATA

Ilustrace Per Dybrig
Překlad Eva Dohnálková

≡ KNIHA ZLIN

Ne až tak velká loupež zlata

V OSLU VLÁDNE NOC, na tiché spící město se snáší déšť. Nebo snad že by město nespalo? Jedna z dešťových kapek dopadne na ciferník hodin na věži osloské radnice, na okamžik se zachytí na okraji dlouhé ručičky a pak se pustí a padá o dvacet pater níž, kde s tichým plesknutím narazí na asfalt, a společně s ostatními dešťovými kapkami se vydá podél tramvajových kolejí. Kdybychom teď tuhle dešťovou kapku na její cestě osloskou nocí směrem ke kanálu pozorovali, zaslechli bychom v tichu slaboulinký zvuk. Ten slabý zvuk by maličko zesílil ve chvíli, kdy by kapka otvorem v kanálu proklouzla do kanalizace města Osla, ve které vládne ještě větší tma. A společně s kapkou bychom se po špinavé zapáchající odpadní vodě plavili trubkami. Místy úzkými a těsnými, místy tak širokými, že se v nich člověk může i postavit. Trubkami, které se hluboko pod zemí křížují, v tomhle docela skromném,

malém velkoměstě, které je hlavním městem Norska. A postupně, jak by nás ten zažívací trakt Osla vedl hlouběji do vnitřností města, sílil by také ten zvuk.

A nešlo by o žádný příjemný zvuk. Zněl by přesně jako u zubaře.

Zvuk vrtačky, která si klesí cestu zubní sklovinou, dásní a citlivými nervovými vlákny. Chvilí bručí hluboce, někdy zavyje nahlas, podle toho, co se jí zrovna dostane pod roztočenou špici tvrdou jako diamant.

Ale pořád lepší než šustivý zvuk několik metrů dlouhého těžkého anakondího těla, vrzání půltunových škrticích svalů, které se stahují, nebo ohlušující klapnutí čelistí velikosti koupacího kruhu, které právě obemykají svoji oběť. To zmiňuju jen proto, že se povídá, že tady dole takový plaz skutečně žije, a protože se ve tmě vlevo zablýskly žluté hadí oči. Takže jestli už v této chvíli litujete, že jste se vydali s námi, máte právě teď možnost utéct. Stačí potichoučku zavřít knížku, vykrást se z pokojíku nebo si zalézt pod peřinu a zapomenout, že jste kdy slyšeli o osloských kanálech, zubní vrtačce a plazovi požírajícím obrovské vodní krysy, středně velké děti a čas od času i malé dospělé – takové, kteří nejsou moc chlupatí a vousatí.

Tak sbohem a žijte blaze. A zavřete za sebou dveře.

Tak. A jsme tu sami.

A vydáme se dál tou špinavou řekou směrem k temnému srdci města. Zvuk zesílil v řev. Zahlédneme světlo a je nám jasné, že to není ani ráj, ani pekelný zubař, ale něco úplně jiného.

Před námi rámusí nějaký stroj na kolečkách, z něj se zvedá ocelová paže a ta míří k díře ve stropu potrubí, kterou tam očividně vyvrtala.

„We are almost here, lads!“ zakřičí největší z trojice chlapíků, kteří postávají kolem stroje a míří na díru baterkou. Jsou oblečení stejně. Mají černé kožené boty, ohrnuté rifle, kšandy a bílá trička. Ten nejvyšší má kromě toho na hlavě buřinku. Ale zrovinka teď si ji sundal a otírá si pot, takže je vidět, že všichni mají oholené hlavy a na čele nad silným srostlým obočím má každý vytetované jedno písmeno.

Ozve se tiché prasknutí a vrtačka se rozeřve jako rozmazlený spratek.

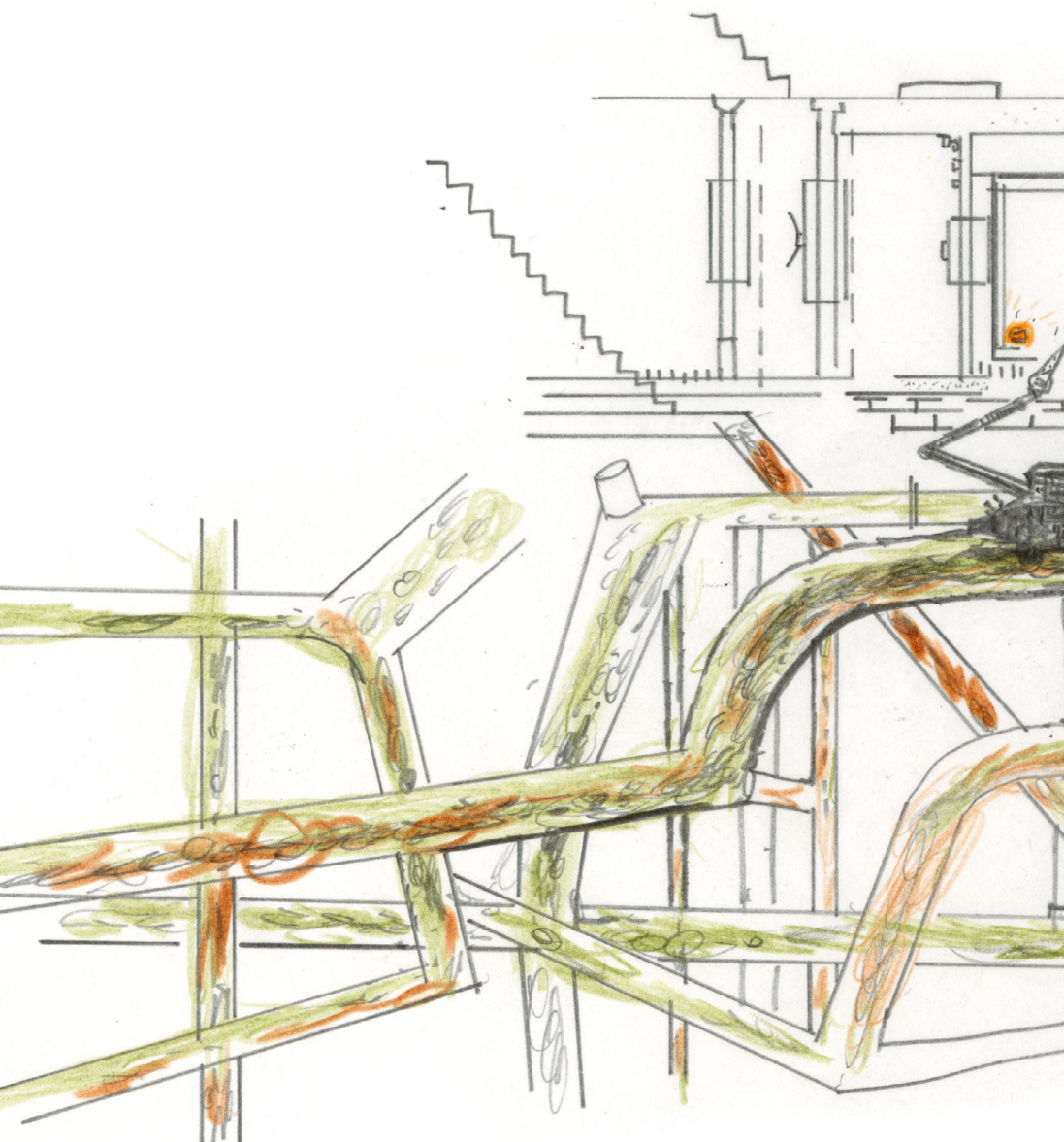
„We are in,“ zabručí ten, který má na čele vyte-
tované písmeno B a stiskne vypínač. Vrtačka po-
malu ztichne a hydraulická ruka poklesne. Objeví se
vrták, a to je panečku pohled. Ve světle baterek se
totiž vrták blýská jako ten největší diamant světa.
No, to bude asi proto, že to skutečně je největší dia-
mant světa. Nedávno ho někdo ukradl z diamantové-
ho dolu v Jihoafrické republice.

Chlapík, který má na čele vytetované písmeno C,
přistaví do díry žebřík a vyběhne po příčlích.

Ti zbylí dva se za ním napjatě dívají.

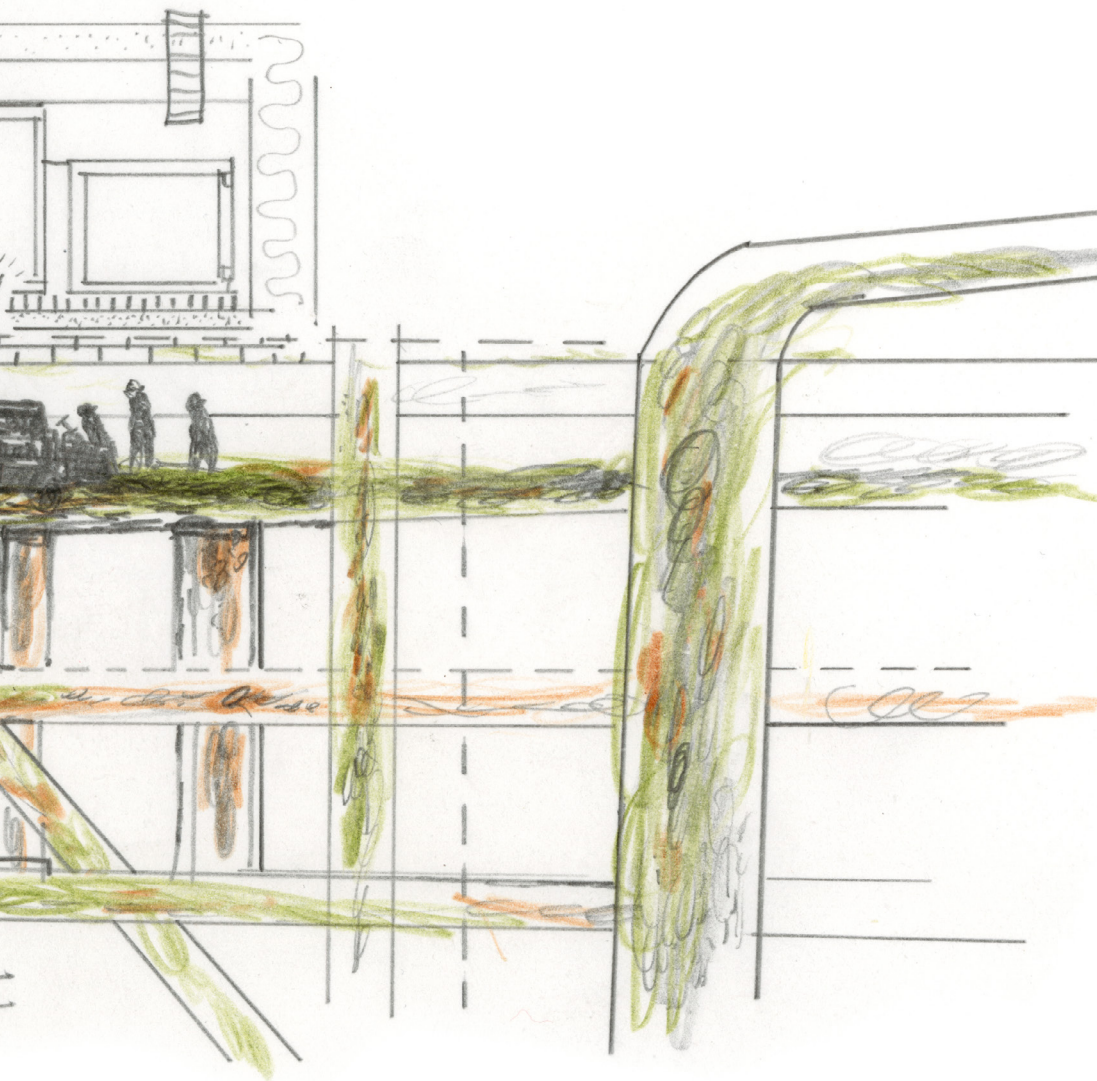
Pět vteřin je úplně ticho.

„Charlie?“ zavolá ten s buřinkou.

Ještě další tři vteřiny je ticho.

A pak se Charlie zase objeví. Pachtí se s ně-
čím, co připomíná cihlu, až na to, že je to ze zlata
a evidentně mnohem těžší než cihla. Po straně je
nějaký zlatý nápis – **NORSKÁ BANKA**.

A pod tím, trochu menším písmem: **ZLATÁ CIH-
LA ČÍSLO 101.**

„Help me, Betty,“ řekne Charlie, a ten s vyte-
tovaným B přiskočí a cihlu od něj převezme.

„And the rest?“ zeptá se ten největší a odfoukne
prach z buřinky. Na čele má vytetované písmeno A,
které ale zrovna teď nejde moc přečíst, protože je celé
pokroucené hlubokou vráskou. „That’s all there is, Alfie.“

„What?“

Ti jazykově nadanější z vás už poznali, že tihle
tři mluví anglicky, ale když teď budeme předstírat,
že jsme spolkli jazykovou pilulku doktora Proktora,
bude zbytek konverzace vypadat takto:

„Je tam tadlencta jedna, Alfie. Zbytek sejfu je
dočista vyluxovanej.“

„Tohle že je celej zlatej poklad v týhle zatracený ná-
rodní bance?“ Ten prostřední, Betty, si odfrkne a od-
hodí cihlu. Ta s žuchnutím přistane v kufru stroje.

„Klid, Betty,“ chlácholí ho Alfie. „Tadydleta je přeče
taky fajn. Ryzí zlato skrz naskrz. Chlapci, padáme
domů.“

„Pšššt!“ vyhrkne Charlie. „Slyšeli jste to?“

„Co jako?“

„To syčení.“

Alfie zasténá. „Ve stoce nic nesyčí, Charlie. Tady
uslyšíš tak leda pištět krysy a kvákat žáby, ale sy-
čení? To vykládej hadům v lese.“

„Koukněte!“

„Co jako?“

„Copak jste to neviděli? Žlutý voči. Mrkly a zmizely.“

„Tady uvidíš tak leda červeněj krysí vocas nebo zelený žabí stehýnko,“ namítne Alfie. „Ale žlutý voči, s tím jdi do háje...“

Přeruší ho ohlušující lupnutí.

„Hm,“ mručí Alfie a mne si bradu. „Možná jsme v háji my, chlapci, protože vám řeknu, že tohle zní vyloženě jako klapnutí hadích čelistí, pokud by vás to zajímalo. A to by teda mělo.“

„Když jinak nedáš, Alfie.“ odpoví mu Charlie. „Byly to hadí čelisti?“

„Byly. A máma říkala, že chce z Osla dovízt něco pěknýho. Tak co třeba boa?“

„Jupí!“ zavýskne Betty a vytáhne z kufru škorpiona, který není žádný škorpion, ale samopal, nabije a začne pálit. Plamen z hlavně ozáří kanál a kulky práskají a hvízdají podél stěn.

Ti zbylí dva posvítí směrem, kde Charlie zahlédl dvě žluté oči. Ale není tam nic vidět, jen třesoucí se krysu, která stojí na zadních tlapkách a tiskne se ke zdi.

„Do háje,“ zašeptá Betty.

„Pro co jsme přišli, to máme,“ nasadí si Alfie buřinku. „Sbalte to a jedem.“

A jak tak dál sledujeme tu kapku, jak proplouvá
kanalizační rourou směrem k čističce a osloskému
fjordu, slyšíme, jak ti tři nakládají vybavení do stroje
a jak startují.

Ale to poslední, co zaslechneme, je...?

Správně.

Sssyčení.

Tajná garda se ujímá případu

PŘESNĚ V OSM HODIN udělal ředitel Norské národní banky, co dělával každý den, když dorazil do práce. Sešel po schodech dolů do nejhlubšího norského sklepa. Prošel kolem mincovny, ve které se razí koruny s obrázkem pana krále. Dále pak kolem tiskárny bankovek, kde tisknou bankovky s obrázky významných mrtvých norských osobností – většina z nich má knír – a dále kolem kouřovny, kde se vyrábí kroužky z kouře, a pak až tam dolů, kde mají lidé své bezpečnostní schránky. Tam společně s náměstkem ředitele odemkl všechny troje ocelové dveře a konečně stanuli před trezorem, který ukrývá veškerý norský národní zlatý poklad.

„Odemknout!“ poručil ředitel jako obvykle.

„Klíč máte vy, Tore,“ odvětil náměstek jako obvykle a zívł si.

„Aha, máte pravdu,“ odpověděl ředitel jako obvykle a odemkl.

Poté vešli do trezoru.

Přesně v osm hodin, čtyři minuty a třináct sekund se z nejhlubšího norského sklepa ozval výkřik. A přesně v osm hodin, pět minut a patnáct sekund zašeptal ředitel banky náměstkovi: „Nikomu ani slovo, rozumíte? Teď nesmíme zpanikařit.“

„Ale... ale příští pondělí tu máme tu inspekci zlatého pokladu!“ ozval se zoufale náměstek ředitele.
„Co s námi bude? Co bude s Norskem?“

„Nechte to na mně,“ odvětil ředitel jménem Tor.

„Co tedy budete dělat?“

Ředitel Tor se na moment zamyslel. „Zpanikařím,“ vyhrkl.

A oba se rozkřičeli.

Odbilo devět hodin a král jako obvykle ležel v posteli a sledoval v televizi sportovní zpravodajství. Reportér si posunul brýle na nose a oznámil, že se proslýchá, že majitel klubu Chelchester City Maximus Rublov se před finále fotbalového poháru bude snažit koupit samotného Ibanaldoveze – nejdražšího, nejlepšího a nejzpyvykanějšího fotbalového hráče světa. Ale na toho samozřejmě nemá. I když je to nejbohatší člověk na světě – bohatší než Andrej Hrabiš, Zdeněk Prachala a Viktor Vložený dohromady – a patří mu celé Finsko, Nový Zéland, osmnáct továren s tlustými čoudícími komíny a hubenými pracu-

jíciými dětmi, dvacet čtyři politiků, chelchesterský stadion, čtyři koncesní listiny na provozování taxislužby a jedno kradené kolo s čtyřiadvaceti převody. Ale to všechno mu není nic platné, protože každý ví, že na Ibranaldoveze nemá stejně nikdo dost peněz. Ti, kteří ho zkoušeli koupit naposled, za něj nabídli 1,9 miliardy liber šterlinků, Tádžikistán, tři letadlové lodi, jeden nablýskaný mrakodrap a dvě jen lehce použitá vrtulová letadla. Když to nevyšlo, přihodili ještě Dominikánskou republiku, Radniční ulici v Oslu, tři tučné cestovní šeky a Zemi královny Maud. Aniž by se královny Maud zeptali. A stejně ostrouhali.

„Vaše Veličenstvo,“ ozval se sluha, který stál mezi dveřmi. „Je tu ředitel Norské banky a...“

„Pošli ho dovnitř,“ řekl král, aniž odtrhl zrak od obrazovky.

Ředitel banky spěšně vešel dovnitř: „Je to hrozné.“

„Ano,“ odvětil král. „Takových peněz.“

Ředitel se na krále udiveně podíval. „Takže vy jste o tom slyšel?“

„Jistě. Právě to hlásí v televizi. Ale na to, aby Rotten Ham porazili, přeci Rublov Ibranaldoveze nepotřebuje, že? Takový ubohý klubík úplně ze dna čtvrté ligy.“

„Ale já mluvím o té loupeži.“

„O jaké loupeži?“

„Někdo v noci ukradl celý náš zlatý poklad.“

„Co to říkáte, Tore. Někdo ukradl celý... No jo, ale vždyť to stejně byla jenom jedna zlatá cihla. Máte pojištění proti vloupání?“

„Ano, ale...“

„Doufám, že ne s příliš vysokou spoluúčástí.“

„To ne, ale...“

„V tom případě si myslím, že byste to měl ohlásit na policii, a ne mě tady obtěžovat uprostřed sportovního zpravodajství.“

„Ne, ne, to přece nemůžeme. Vždyť by vypukla panika.“

„Jaká panika?“

„Ekonomická panika.“

Král si zamyšleně položil ukazováček na bradu.

„Hm. Myslím, že si vzpomínám. Ten den, co jsme v královské škole probírali ekonomii, jsem zrovna chytil rýmu.“

„Aha,“ odtušil ředitel. „Ale je to prostě tak, že lidé musí věřit, že si můžou všechny peníze, které tiskneme, vyměnit za zlato z trezoru Norské národní banky. Když se dozvedí, že tam žádné zlato není, zpanikaří, pokusí se peníze vyměnit a – ejhle – norská koruna nebude mít cenu haléře a budeme chudí jako kostelní myši.“

„Až tak hrozné to snad nebude. Jak moc chudí bychom byli?“

„Co tím myslíte?“

„Být chudí jako Švédsko je sice zlé, ale

nebudeme se tady o tom, že bychom byli tak chudí jako třeba východní Rakousko, že ne?“

„Východní Rakousko?“

„Ano. Jistě, západní Rakousko je na vzestupu, ale slyšel jsem, že mnoho rodin v těch nejhůře postižených oblastech východního Rakouska si nemůže pořídit ani extra auto manželce na nákupy, a nemají dokonce ani na chatu na horách. A mnozí musí pracovat minimálně osm hodin denně, aby měli na dovolenou v Thajsku.“

„Obávám se, že bychom byli ještě chudší, Vaše Veličenstvo.“

„Co? Jak asi chudí, dejte mi nějaký příklad.“

„Ehm... Rotten Ham?“

„Dobrotivý božíčku!“ odhodil král stranou peřinu, vyskočil z postele a vklouzl nohama do papučí s hermelínovou kožešinkou. „Okamžitá opatření! Svolejte armádu! Zvyšte úroky! Zákaz vycházení! Co můžeme dělat?“

„Můžeme... ehm tu zlatou cihlu najít. Do příštího pondělí. To přijedou ze Světové banky na každoroční inspekci, a jestli tam cihla nebude, provalí se to a jsme odepsaní.“

Král odpochoval ke dveřím, otevřel a zakřičel: „Vakcíny proti prasečí chřipce! Uzavřete horské průsmyky! Povolejte tajnou službu!“

„My máme tajnou službu?“ pípнул opatrně ředitel za jeho zády.

„To vám bohužel nemůžu říct, Tore,“ odpověděl mu král, přešel k oknu a podíval se na Oslo. Musel konstatovat, že lidé chodí po ulicích jako obvykle a zatím to nevypadá, že by někdo něco tušil. „Ale jestli tajnou službu máme, tak ji povolám a vy budete u toho, abyste objasnil situaci. Rozumíte? Dobrý božíčku. Rotten Ham a východní Rakousko...“

Šest minut po jedenácté hodině stáli v králově pracovně strnule v pozoru dvě postavy, obě oděné do šedých kabátů s výhruzně zvednutými límci a s tmavými brýlemi na očích, což jim dodávalo obzvláště tajný výraz. Tak tajný, že kdybyste je zahlédli na ulici, určitě byste si pomysleli, že tyhle dva by člověk klidně mohl požádat o nějakou tu tajnou službičku. Trochu taky proto, že jim zpod kabátu vykukovaly lampasy na kalhotách, ale hlavně proto, že měli na hlavách černé klobouky s velkými chocholy z pštrosích per, jaké nosí gardisté. A to mohlo znamenat jediné: že patří k Tajné službě hradní gardy.

„Můžete si dát pohov,“ oslovil je bankovní ředitel Tor. „Král nepřijde, dokud se nenasnídá.“

Dva muži se okamžitě uvolnili a začali si kroutit kníry.

„Předpokládám, že jste od Tajné služby hradní gardy,“ pronesl ředitel.

„A jak jste na to přišel?“ zeptal se ten s knírem zakrouceným jako řídítka a podezřívavě si ředitele prohlížel.

„Kvůli těm kloboukům s chuchely... ééé, pardon, s chocholy.“

„Domnívám se, že na tohohle kujóna si musíme dávat obzvláštní pozor. Co myslíš, Helge?“

„Mám dojem, že máš pravdu Hallgeire,“ odvětil ten druhý a probíral se svým mrožím knírem. „Mimo to se to už nejmenuje Tajná služba hradní gardy. Jmenuje se to Tajná garda. Pardon, oprava: pokud by tajná služba existovala, jmenovala by se Tajná garda.“

„Přesně,“ přitakala řídítka. „Ale to je tajné, takže to nikomu neříkejte. A nezapomeňte, že jsme nikdy neřekli ani slovo o tom, že pro Tajnou gardu pracujeme. Není tomu tak, Helge?“

„Ani slůvko jsem nezaslechl, Hallgeire. Neboť to je první pravidlo Tajné gardy. Nikomu neříkáme, že tam pracujeme. Pardon, oprava: Nikomu *neříkají* ani slovo o tom, že tam *pracují*. Ale to je taky tajné, rozumíme?“

„Rozumím, Helge.“

„Nemluvím na tebe, Hallgeire, ale na toho civilistu.“

„Rozumím,“ odtušil ředitel banky Tor. „Víte, co se stalo?“

„To je tajné,“ řekl mu Helge. „Co se stalo, je tajné, a jestli to víme, to je taky tajné.“

V tu chvíli se otevřely dveře a vešel král.

Helge a Hallgeir vyskočili do pozoru.

„Dobré ráno, gardisté.“

„Dobré ráno, Vaše královské Veličenstvo. Doufáme, že jste si na snídani pochutnal.“

„Ale jo, poširovaná vejce s naklepaným bažantím hřebítkem na ubohém celozrnném chlebu. Ale zasytilo mě to. Vyčistil jsem si zuby a jsem teď připravený se podívat, kdo by nám mohl pomoci najít to zlato.“

Řídítka zhasla světlo v místnosti a mrožák zapnul promítačku. Na zdi se objevila fotografie vysokého muže, přes tvář se mu táhla dlouhá jizva.

„Zaprvé tu máme tohohle chlapíka. Jmenuje se Harry a je to podle všeho vynikající detektiv. Bohužel zrovna není v Norsku.“

„Proslýchá se, že je v Hongkongu a kouří tam opium. Ošklivý zlozvyk, Vaše Veličenstvo.“

„Ano, svatá pravda. Pak tu máme tuhle dámu...“

Na fotografii na zdi se objevila vytáhlá postava černovlasé ženy. Na jedné noze měla kolečkovou brusli.

„Jmenuje se Rašple a proslýchá se, že umí cestovat časem. Napadlo nás, že kdyby se přesunula do dne před loupeží, tak by prostě tu zlatou cihlu mohla přenést na nějaké bezpečnější místo.“

„Bohužel ji už dlouho nikdo neviděl. Někdo tvrdí, že zmizela v čase a v prostoru kdesi kolem Velké francouzské revoluce.“

„A pak tu máme tohohle chlapíka...“

Na rozmazané fotce na zdi se objevila vysoká budova a před ní cosi zeleného.

„Fotil to amatér. Ale je to jediná fotografie muže, o kterém se říká, že má nadpřirozené schopnosti. Umí se proměňovat v žabího muže, co vyskočí deset metrů do výšky a jazyk vymrští minimálně stejně tak daleko. Říkali jsme si, že by to zlato mohl nějak slupnout zpátky. Bohužel netušíme ani kdo to je, ani kde je.“

„Ale samozřejmě ho najdeme, pokud by si to Vaše Veličenstvo přálo.“

Ticho.

„Vaše Veličenstvo?“

Ozývalo se slabé chrápání.

Mrožák rozsvítil.

Král se s cuknutím probral: „Kdo jsem? Kde to jsem? Snad ne v Rakousku!?! Prosím, jen ne v Rak...“

„Koho vyberete, aby Norsko zachránil, Vaše Veličenstvo?“